

Zrównoważony rozwój: lokalna gospodarka i ekologia - globalny rezultat

Hasło „Myśl globalnie, działaj lokalnie” z biegiem lat nabiera coraz większego znaczenia, a jego odzwierciedleniem są przedsięwzięcia podejmowane przez społeczności gminne, powiatowe itp. Działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego i podnoszenie świadomości ekologicznej, w szczególności w odniesieniu do społeczności lokalnych to zagadnienia, które wyznaczają jeden z priorytetowych kierunków zaangażowania Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego, zwłaszcza w aspekcie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa. Stąd obecność firmy podczas konferencji „Zarządzanie ochroną środowiska w kontekście zrównoważonego rozwoju” zorganizowanej w ramach Tygodnia Ekologii przez łędziński Powiatowy Zespół Szkół we współpracy z Powiatem Bieruńsko-Lędzińskim.

W przypadku rejonu górniczego, jakim jest Powiat Bieruńsko-Lędziński, istotne problemy ekologiczne związane są między innymi z degradacją terenów w wyniku działalności zakładów wydobywających węgiel kamienny. Tomasz Staniczek, specjalista w zakresie badań środowiska CBiDGP zaprezentował podczas spotkania projekt, będący przykładem przywracania wartości użytkowej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru zniszczonego w efekcie aktywności gospodarczej, położonego w okolicach stawu Kudrowiec w Chełmie Śląskim.

Pierwsze zapiski o terenie stawu Kudrowiec pojawiły się około XVI - przypomniał T. Staniczek – funkcjonowały wówczas jako stawy hodowlane ryb. Przepuszczalnie poza hodowlą stawy mogły służyć do przetrzymywania ryb przywożonych z różnych rejonów księstwa pszczyńskiego na targ rybny w Zabrzegu, który w tym okresie był jednym z najważniejszych wiślanych targowisk rybnych, gdzie zaopatrywali się kupcy krakowscy. Na przełomie XVIII – XIX wieku hodowla jednak podupadła. Z gospodarką rybną związane były różnego rodzaju budowle hydrotechniczne oraz inżynierskie m.in. młyn wodny, który w latach 80. ubiegłego wieku został zdewastowany.

Rejon Kudrowca

Wcześniejsze wydobycie węgla kamiennego doprowadziło do obniżenia terenu stawu Kudrowiec i powstania zalewiska po wschodniej stronie nasypu kolejowego. W wyniku składowania na tym obszarze odpadów wydobywczych takich jak odpady pochodzące z poszukiwania, wydobywania, przeróbki i magazynowania kopalin ze złóż, doszło do poważnej jego degradacji.

Celem podjętych przez Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego prac projektowych było przekształcenie tego obszaru w teren o charakterze rekreacyjno-sportowym i dydaktyczno-edukacyjnym, z którego korzystać mogliby mieszkańcy regionu.

Projekt zagospodarowania rejonu Kudrowca

Zakres projektu obejmował:

- rozwiązania techniczne ukształtowania terenu w nawiązaniu do obszarów sąsiadujących,
- wykonanie stawu połączonego ciekim ze stawem Kudrowiec i potokiem Goławieckim wraz z wykonaniem przepustów, rowów otwartych, wylotów kanałów oraz urządzeń hydrotechnicznych,
- zagospodarowanie terenu w kierunku rekreacyjnym z wykonaniem układu dróg, ścieżek komunikacyjnych, kładek dla pieszych, elementami dla pełnienia funkcji edukacji ekologicznej oraz parkingów i obiektów małej architektury,
- zagospodarowanie przyrodnicze.

Widok na teren – stan zaprojektowany

Założeniem projektu było zagospodarowanie terenu jako służącego do jazdy konnej, na rowerach oraz sportów i rekreacji wodnej (wędkarstwo, kajaki, żaglówki). Dodatkową funkcją była edukacja ekologiczna prowadzona w formie wytyczonej ścieżki dydaktycznej, publikowanego przewodnika dydaktycznego, lekcji, wycieczek dydaktycznych, konkursów, biegów terenowych, plenerów i wystaw.

Rozwiązania zawarte w projekcie pozwolą mieszkańcom okolicznych miejscowości prócz funkcji rekreacyjno-sportowej, rozwijać wrażliwość na problemy ochrony środowiska, budzić szacunek dla przyrody, zdobywać umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu. Niewątpliwie jedną z najważniejszych funkcji tego projektu będzie stworzenie nowych miejsc pracy, w wyniku realizacji planowanego przedsięwzięcia – podkreśla T. Staniczek.

